"ҚазТрансГаз Аймақ" акционерлік қоғамы

ҚазТрансГаз Аймақ

Акционерное общество "КазТрансГаз Аймак"

Қазақстан Республикасы, 010000, Нұр-Сұлтан қ.,
Есіл ауданы, Әлихан Бөкейхан көшесі, 12 ғимарат.

Тел.: +7 (7172) 55-89-60
e-mail: info@ktga.kz

Республика Казахстан, 010000, г. Нур-Султан,
Район «Есиль», улица Әлихан Бөкейхан, здание 12

Тел.: +7 (7172) 55-89-60
e-mail: info@ktga.kz

«11» 01 2022 ж./г.

шығ./исх. № 4-10-17

Республикалық нотариаттық палата

Нотариустардың «Газ және газбен жабдықтау туралы» және «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР заңдарының тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің иеліктен шығарылатын объектілерін сатып алуға мемлекеттің басым құқығы бөлігіндегі талаптарын сақтауына қатысты

Нотариустардың қолданыстағы заңнама талаптарына қайшы келетін тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерін иеліктен шығару жөніндегі мәмілелерді куәландыруға жол бермеу мақсатында, Сізден «Газ және газбен жабдықтау туралы» және «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңдарының төмендегі нормаларын назарға алуды және нотариустардың назарына жеткізуді сұраймыз.

Стратегиялық объектілерге жатқызылмаған объектілерге қатысты

«Газ және газбен жабдықтау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабының 1-тармағына сәйкес *энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және тауарлық газға ішкі қажеттіліктерді қанағаттандыру мақсатында* ***Қазақстан Республикасының басқа тұлғалардың алдында тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің иеліктен шығарылатын объектілерін****, тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілеріне ортақ меншік құқығындағы үлестерін және тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектілерінің меншік иелері – заңды тұлғалар акцияларының пакеттерін (қатысу үлестерін) сатып алуға басым құқығы (бұдан әрі – мемлекеттің басым құқығы) бар.*

Қазақстан Республикасының «Газ және газбен жабдықтау туралы» Заңының 14-бабының 3-тармағына сәйкес *Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес стратегиялық объектілерге жатқызылмаған объектілерге қатысты*

004570

асыру осы баптың 4-6-тармақтарында көзделген тәртіппен ұлттық оператор («QAZAQGAZ» ҰК» АҚ) арқылы жүзеге асырылады.

Тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің объектісін, тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектісіне ортақ меншік құқығындағы үлесін және (немесе) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектісінің меншік иесі-заңды тұлға акцияларының пакетін (қатысу үлесін) иеліктен шығаруды жүргізу ниеті бар тұлға **ұлттық операторға** *(«QAZAQGAZ» ҰК» АҚ)* **осындай иеліктен шығарудың бағасын және өзге де шарттарын көрсете отырып, коммерциялық ұсыныс жібереді** («Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР Заңының 14-б. 4-т.).

Ұлттық оператор коммерциялық ұсыныс түскен күннен бастап бір ай мерзімде мемлекеттің басым құқығын іске асыру туралы немесе одан бас тарту туралы шешім қабылдайды және коммерциялық ұсыныс жіберген тұлғаны қабылданған шешім туралы жазбаша түрде хабардар етеді («Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР Заңының 14-б. 5-т.).

Егер ұлттық оператор мемлекеттің басым құқығынан жазбаша түрде бас тартқан не бір ай мерзімде оны іске асыру ниеті туралы жазбаша хабарлама жібермеген жағдайда, онда осы баптың 4-тармағында көрсетілген тұлға тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің объектісін, тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектісіне ортақ меншік құқығындағы үлесін және (немесе) тауарлық газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесі объектісінің меншік иесі-заңды тұлға акцияларының пакетін (қатысу үлесін) өзге тұлғаларға иеліктен шығарып беруді жүзеге асыруға құқылы. Бұл ретте иеліктен шығару шартының осы баптың 4-тармағында көрсетілген тұлға үшін тиімділігі ол ұлттық операторға ұсынған шарттардан кем болмауға тиіс («Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР Заңының 14-б. 6-т.).

ҚОРЫТЫНДЫ: Стратегиялық объектілерге жатқызылмаған газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің объектілерін иеліктен шығару бойынша мәміле жасау үшін осындай объектіні иеліктен шығаруға ниеттенген тұлға нотариусқа Ұлттық оператордың мемлекеттің басым құқығынан бас тартуын ұсынуға тиіс.

Стратегиялық объектілерге жатқызылған объектілерге қатысты

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 193-1-бабының 1-тармағына сәйкес *Қазақстан қоғамының орнықты дамуы үшін әлеуметтік-экономикалық маңызы бар, оны иелену және (немесе), пайдалану және (немесе) оған билік ету Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігінің жай-күйіне әсер ететін мүлік стратегиялық объект болып табылады.*

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 193-1-бабының 2-тармағына сәйкес стратегиялық объектілерге: магистральдық темір жол желілері; **магистральдық құбырлары;** ұлттық электр тораптары; магистральдық байланыс желілері ……… жатқызылуы мүмкін.

«Магистральдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 11-бабы 1-тармағына сәйкес *магистральдық құбырларға* ***магистральдық*** *мұнай құбырлары,* ***газ құбырлары*** *және мұнай өнімдері құбырлары жатады.*

Сондай-ақ, «Магистральдық құбырлар» ҚР ҚН 3.05-01-2013 5.3.3.1-тармағына сәйкес магистральдық газ құбырлары құбырдағы жұмыс қысымына байланысты бөлінеді:

а) I Класс - жұмыс қысымы 2,5-тен 10,0 МПа-ға дейін қоса алғанда;

б) II Класс - жұмыс қысымы 1,2-ден 2,5 МПа-ға дейін қоса алғанда.

Қазақстан Республикасының «Газ және газбен жабдықтау туралы» Заңының 14-бабының 2-тармағына сәйкес ***Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес стратегиялық объектілерге жатқызылған объектілерге*** *қатысты мемлекеттің басым құқығын іске асыру «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүзеге асырылады.*

«Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 191-бабының 1-тармағына сәйкес *жеке тұлға немесе мемлекеттік емес заңды тұлға* ***стратегиялық объектіні иеліктен шығару бойынша*** *мәміле жасасуға ниет білдірген, сондай-ақ стратегиялық объектіге өндіріп алу қолданылған немесе стратегиялық объектіні оңалтуды немесе банкроттықты басқарушы иеліктен шығарған не кепіл ұстаушы кепілге салынған мүлікті (стратегиялық объектіні) сот тәртібінен тыс өткізген не стратегиялық объектіге сот актісінің негізінде өндіріп алу қолданылған жағдайларда,* ***Қазақстан Республикасы осы тарауда айқындалған шарттармен стратегиялық объектіге ие болудың басым құқығына ие болады.***

Қазақстан Республикасының атынан стратегиялық объектіні сатып алуға басым құқықты **Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе оның тапсырмасы бойынша ұлттық басқарушы холдинг іске асырады** (осы Заңның 191-бабының 2-тармағы).

Қазақстан Республикасының стратегиялық объектіні сатып алуға басым құқығын іске асыру тәртібі «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңының 192-бабында келтірілген.

ҚОРЫТЫНДЫ: Стратегиялық объектілерге жатқызылған газбен жабдықтаудың бірыңғай жүйесінің объектілерін иеліктен шығару жөнінде мәміле жасау үшін осындай объектіні иеліктен шығаруға ниеттенген тұлға нотариусқа Қазақстан Республикасы Үкіметінің немесе ұлттық басқарушы холдингтің бас тартуын ұсынуға тиіс.

Бас директордың міндетін атқарушы **А. Сисенов**

Орынд.: Б. Құспаев
Тел.: 55-89-60 (1304)

"ҚазТрансГаз Аймақ"
акционерлік қоғамы

ҚазТрансГаз Аймақ

"ҚазТрансГаз Аймақ"
акционерное общество

Қазақстан Республикасы, 010000, Нұр-Сұлтан қ.,
Есіл ауданы, Әлихан Бөкейхан көшесі, 12 ғимарат.

Республика Казахстан, 010000, г.Нур-Султан,
Район «Есиль» улица Әлихан Бөкейхан, здание 12.

Тел 8(7172) 55-89-60
e-mail: info@ktga.kz

Тел: 8(7172) 55-89-60
e-mail: info@ktga.kz

«11» 01 2022ж/г.

шығ./исх. № 4-10-17

Республиканская нотариальная палата

Касательно соблюдения нотариусами требований Законов РК «О газе и газоснабжении» и «О государственном имуществе» в части приоритетного права государства на приобретение отчуждаемых объектов единой системы снабжения товарным газом

В целях недопущения нотариусами заверения сделок по отчуждению объектов единой системы снабжения товарным газом в противоречие требованиям действующего законодательства просим Вас принять во внимание нижеследующие нормы Законов Республики Казахстан «О газе и газоснабжении» и «О государственном имуществе» и довести до сведения нотариусов.

В отношении объектов, не отнесенных к стратегическим объектам

В соответствии с пунктом 1 статьи 14 Закона Республики Казахстан «О газе и газоснабжении» *в целях обеспечения энергетической безопасности и удовлетворения внутренних потребностей в товарном газе* ***Республика Казахстан имеет приоритетное перед другими лицами право на приобретение отчуждаемых объектов единой системы снабжения товарным газом****, долей в праве общей собственности на объекты единой системы снабжения товарным газом и пакетов акций (долей участия) юридических лиц-собственников объектов единой системы снабжения товарным газом (далее – приоритетное право государства).*

Согласно пункту 3 статьи 14 Закона Республики Казахстан «О газе и газоснабжении» *реализация приоритетного права государства в отношении объектов, не отнесенных в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан к стратегическим объектам, осуществляется через национального оператора (АО «НК «QAZAQGAZ») в порядке, предусмотренном пунктами 4–6 настоящей статьи.*

Лицо, имеющее намерение произвести отчуждение объекта единой системы снабжения товарным газом, доли в праве общей собственности на объект единой системы снабжения товарным газом и (или) пакета акций (доли участия) юридического лица-собственника объекта единой системы снабжения товарным газом, **направляет национальному оператору** *(АО «НК «QAZAQGAZ»)* **коммерческое предложение с указанием цены и иных условий такого отчуждения** (п.4 ст.14 Закона РК «О газе и газоснабжении»).

Национальный оператор в месячный срок с даты поступления коммерческого предложения принимает решение о реализации приоритетного права государства или об отказе от него и в письменном виде извещает о принятом решении лицо, направившее коммерческое предложение (п.5 ст.14 Закона РК «О газе и газоснабжении»).

В случае если национальный оператор письменно отказался от приоритетного права государства либо не направил в месячный срок письменное уведомление о намерении его реализации, то лицо, указанное в пункте 4 настоящей статьи, вправе осуществить отчуждение объекта единой системы снабжения товарным газом, доли в праве общей собственности на объект единой системы снабжения товарным газом и (или) пакета акций (доли участия) юридического лица-собственника объекта единой системы снабжения товарным газом иным лицам. При этом условия отчуждения должны быть не менее выгодными для лица, указанного в пункте 4 настоящей статьи, чем условия, предложенные им национальному оператору (п.6 ст.14 Закона РК «О газе и газоснабжении»).

ВЫВОД: Для совершения сделки по отчуждению объектов единой системы снабжения газом, не отнесенных к стратегическим объектам, лицо, намеревающееся отчудить такой объект должно представить нотариусу отказ Национального оператора от приоритетного права государства.

В отношении объектов, отнесенных к стратегическим объектам

Согласно пункту 1 статьи 193-1 Гражданского кодекса Республики Казахстан *стратегическим объектом является имущество, имеющее социально-экономическое значение для устойчивого развития казахстанского общества, владение и (или) пользование и (или) распоряжение которым будут оказывать влияние на состояние национальной безопасности Республики Казахстан.*

В соответствии с пунктом 2 статьи 193-1 Гражданского кодекса Республики Казахстан к стратегическим объектам могут быть отнесены: магистральные железнодорожные сети; **магистральные трубопроводы;** национальная электрическая сеть; магистральные линии связи...

Из смысла пункта 1 статьи 11 Закона Республики Казахстан «О магистральном трубопроводе» *к магистральным трубопроводам относятся **магистральные** нефтепроводы, **газопроводы** и нефтепродуктопроводы.*

Также необходимо принять во внимание, что согласно пункту 5.3.3.1 «СН РК 3.05-01-2013 Магистральные трубопроводы» магистральные газопроводы в зависимости от рабочего давления в трубопроводе подразделяют:

а) Класс I - при рабочем давлении свыше 2,5 до 10,0 МПа включительно;

б) Класс II - при рабочем давлении свыше 1,2 до 2,5 МПа включительно.

Согласно пункту 2 статьи 14 Закона Республики Казахстан «О газе и газоснабжении» *реализация приоритетного права государства в отношении объектов,* ***отнесенных в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан к стратегическим объектам,*** *осуществляется в соответствии с Законом Республики Казахстан «О государственном имуществе».*

В соответствии с пунктом 1 статьи 191 Закона Республики Казахстан «О государственном имуществе» *в случаях намерения физического лица или негосударственного юридического лица совершить сделку* ***по отчуждению стратегического объекта,*** *а также обращения взыскания на стратегический объект или отчуждения стратегического объекта реабилитационным или банкротным управляющим либо реализации заложенного имущества (стратегического объекта) залогодержателем во внесудебном порядке, либо обращения взыскания на стратегический объект на основании судебного акта* ***Республика Казахстан обладает приоритетным правом на приобретение стратегического объекта на условиях, определенных настоящей главой.***

От имени Республики Казахстан приоритетное право на приобретение стратегического объекта **реализует Правительство Республики Казахстан или по его поручению национальный управляющий холдинг** (пункт 2 статьи 191 данного Закона).

Порядок реализации приоритетного права Республики Казахстан на приобретение стратегического объекта приведен в статье 192 Закона РК «О государственном имуществе».

ВЫВОД: Для совершения сделки по отчуждению объектов единой системы снабжения газом, которые отнесены к стратегическим объектам, лицо, намеревающееся отчудить такой объект должно представить нотариусу отказ Правительства Республики Казахстан или национального управляющего холдинга.

И.о. Генерального директора **А. Сисенов**

Исп. Куспаев Б.
Тел. вн. 1304